

ظریف:

روسیه، ایران را فدای مطامع خود در برابر آمریکا می کند

محمدجواد ظریف وزیر خارجه سابق در کتاب جدید خود با نام پایاب شکیبایی عنوان کرد: روسیه، ایران را برای منافع خود فدای آمریکا می کند و افشای خرید پهپاد ایرانی نمونه قربانی کردن ایران برای منافع ملی روسیه است.

به گزارش سایت خبری پرسون، در فرازهایی از کتاب ظریف آمده است:

راهبرد بنیادین روسیه در روابط جهانی تلاش برای حفظ موقعیت «قدرت بزرگی» روسیه است. در نگاه روسیه به روابط جهانی بر پایه بازی قدرت های بزرگ، کنشگران دیگر جایگاه همراه و نه همپیمان را دارند البته در دوران پساشوروی و برتری آمریکا در زمینه های گوناگون سیاسی اقتصادی و حتی جنگ افزاری حضور روسیه بر سر میز قدرت های بزرگ تنها از طریق «نابودی قطعی متقابل» در جنگ هسته ای یا آنچه روس ها به آن «ثبات راهبردی» می گویند امکان پذیر است. به همین دلیل روسیه بسیاری از کنش های جهانی را از دیدگاه بده بستان های بسیار پیچیده نابودی متقابل هسته ای می بیند. این نگرش در جنگ اوکراین میتواند پیامد جدی برای امنیت ملی ایران داشته باشد.

بر پایه نگرش تاریخی روسیه به ایران به چشم یک هم پیمان ضد آمریکایی نگاه نمی کند. روسیه باور دارد ایران می خواهد از آن کشور همچون یک ابزار برخورد با آمریکا بهره گیرد. اگر ایران بتواند چالش های خود را با آمریکا حل کند بی درنگ از روسیه دست می کشد این نگرش قطعی نخبگان روسیه به ایران است و حتی یکی دو بار آقای لاوروف این نگرش را به روشنی بازگو کرد.

روسیه در بده بستان های بین المللی نه می خواهد و نه میتواند جز در زمینه ثبات راهبردی یا نابودی متقابل هسته ای در برابر آمریکا بایستند و باور دارد تنها «ثبات راهبردی» است که میتواند امنیت آن کشور را حفظ کند اوکراین از دیدگاه بسیاری از نظریه پردازان یک تله امنیتی سازی آمریکا برای پوتین بود که پیشتر بدان اشاره شد. بی شک روسیه آمادگی ندارد که در برابر آمریکا منافع ملی خود را فدای ایران کند البته روسیه همچون هر کشور دیگری آماده است که ایران را فدای مطامع خود در برابر آمریکا و دیگران کند؛ چنان که در افشای فروش پهپادها و قبل از آن افشای سفر سردار سلیمانی در تابستان ۱۳۹۴ این کار را انجام داد. آنچه بیشتر اسفناک است بالیدن برخی در رسانه های همگانی به خرید سلاح توسط دومین قدرت نظامی جهان از ایران است. این انگاره نشان دهنده برداشت نادرست از دلایل پیچیده اصل خرید و کلیدی تر از آن افشای خرید پهپاد توسط روسیه است.

بدین ترتیب ما در تعامل با روسیه دچار چنین چالش هایی میشویم ذهنیت ما نیاز به بازسازی و نوسازی پیرامون روسیه دارد که تاکنون نشده و همچنان دچار نگرش های نادرست هستیم بخش چشمگیری از انگاره هایی که از جهان پیرامونی و سیاست خارجی داریم خیال بافی است. آن بخش هم که خیال بافی نیست مربوط به سی سال پیش و دوران جنگ سرد است که جهان دیگری بود جهان امروز پیوسته در حال شدن است. اما ما پیرامون جهانی صحبت می کنیم که خشک و سخت بود جهانی که بود و حالا دیگر نیست.

به همین دلیل است که بیشتر گام هایی در بیراهه بر میداریم که کشور را به مقصد نمی رساند. روسیه یک نمونه نمایان آن است. ما باید با روسیه در جایگاه یک همسایه بسیار کلیدی و یک کنشگر در سطح جهانی که عضو دائم شورای امنیت است پیوند بسیار خوب داشته باشیم. این را نیز همواره در یاد داشته باشیم که توان روسیه در شورای امنیت با توان روسیه در بیرون از شورای امنیت همسان نیست یعنی روسیه در شورای امنیت یکی از پنج قدرت دائم جهان است. در حالی که بیرون از شورای امنیت به جز در زمینه ثبات راهبردی به چین و حتی به اروپا نیازمند است. جز صادرات، انرژی چندان مزیتی ندارد که آن ها به روسیه وابسته باشند. در مزیت انرژی نیز رقیب ماست و مؤتلف و هم پیمان ما نیست از این رو، نباید راجع به روسیه نگرش هیجانی سلیبی و یا ایجابی داشته باشیم.

علت اینکه توانستیم تا اندازه ای با روسیه کار کنیم این بود که روسیه را به عنوان روسیه پذیرفتم. روسیه ای که یک همسایه کلیدی ایران است همین و بس و به همین دلیل نیز نتوانستیم با سیاسیون داخلی که یا روس ستیز و یا روس پرست هستند، چندان تعامل کنیم.

آن ها به دنبال بهانه می گردند که روس ستیزی و روس پرستی خود را ثابت کنند. دشواری بنیادین در توقعات ما از روسیه است که بر پایه بینش درستی تعیین نکرده ایم. به همین دلیل دچار سرخوردگی همیشگی از روسیه میشویم روسیه میتواند از ما بهره برداری کند و ما از این بهره برداری دچار سرخوردگی میشویم. ما باید روسیه را آن چنان که هست، بشناسیم. روسیه نمی خواهد پیوند ایران با غرب و آمریکا عادی شود. همزمان مایل نیست تنش های ما با غرب و آمریکا به جنگ بینجامد. روسیه می پندارد که در صورت عادی شدن پیوندهای ما با غرب و آمریکا بی درنگ به سمت غرب میرویم.